

«ЗЕЛЕНІ ІНВЕСТИЦІЇ» ЯК НЕОБХІДНА УМОВА ПЕРЕХОДУ ДО «ЗЕЛЕНОЇ ЕКОНОМІКИ»

О.І. Вишницька, асистент

Сумський державний університет, м.Суми

Разом з розвитком промисловості відбувається і зростання забруднення навколишнього середовища, екологічних криз та збільшення масштабів використання природних ресурсів. Для усунення залежності між розмірами використання ресурсів та екологічними наслідками від економічного зростання необхідне впровадження «зелених інвестицій». Поняття «зелених інвестицій» є досить новим, тому у вітчизняній науці немає визначення даної категорії.

Зелені інвестиції необхідні для поступового переходу до зеленої економіки.

Зелена економіка – економіка, що підтримує гармонійну взаємодію між людьми та природою, намагаючись задовольнити потреби обох одночасно. Цей напрямок висуває концепцію створення вартості із забезпеченням екологічної якості та безпеки, що протиставляється класичній концепції економіки створення вартості шляхом накопичення матеріальних речей і грошей. Зелена економіка має на меті ведення бізнес-практики, що приносить економічні вигоди без нанесення екологічно-шкідливого впливу навколишньому середовищу.

Згідно з трактуванням, що приводиться в документах ЮНЕП, поняття «зелена економіка» можна визначити як систему видів економічної діяльності, пов'язаних з виробництвом, розподілом і споживанням товарів і послуг, які призводять до підвищення добробуту людини в довгостроковій перспективі, при цьому не піддаючи майбутнє покоління впливу значних екологічних ризиків або екологічного дефіциту. Важливим елементом цієї концепції є екологічна складова.

На нашу думку, «зелені інвестиції» можна визначити як всі види цінностей, що вкладаються в господарську діяльність і спрямовані на зменшення і ліквідацію негативного антропогенного впливу на природне середовище на стадіях розробки, виробництва, розподілу споживання та утилізації продукції та послуг, на збереження, раціональне використання природних ресурсів та покращення природно-ресурсного потенціалу територій, забезпечення екологічної безпеки країни в довгостроковій перспективі з метою отримання економічного, соціально-культурного, екологічного та політичного результату. внаслідок яких досягаються екологічний, соціальний та економічний результати.

Економічний результат полягає в отриманні фінансової вигоди від впровадження зелених інвестицій (отримання прибутків на основі довгострокових інвестиційних та виробничих стратегій замість короткострокової максимізації прибутку), збільшення національного багатства країни.

Екологічний результат полягає в збереженні природно-ресурсного-потенціалу, збільшенні продуктивності ресурсів, збільшенні якості ресурсоспоживання, інвестуванні у відновлювальні джерела, відновленні чи утилізації використаних матеріалів, зменшенні навантаження на довкілля.

Соціально-культурний результат означає задоволення індивідуальних потреб людства (харчування, здоров'я, житло освіта, культура тощо) екологічним чином, тобто знижуючи шкідливий вплив на навколишнє середовище та застосування зелених технологій, а також створення нового суспільства, яке б об'єднувало досягнення спільної мети: захисту навколишнього середовища, покращення екологічних умов життя, тощо.

Політичний результат полягає в зменшенні ступеня політичної залежності країни від зарубіжних постачальників природних ресурсів; можливості використання міжнародних домовленостей для активізації торгівлі екологічними квотами, екологічною продукцією і т.п.

Пріоритетними напрямками зелених інвестицій є:

- «зелене» (в т.ч. енергоефективне) будівництво;
- розвиток екологічно чистої енергетики;
- екологічно чисте сільське господарство, органічні продукти харчування та стале споживання;
- розвиток екологічно чистого транспорту;
- регулювання хімічних речовин і відносин;
- вдосконалення систем водоочистки та водоспоживання;
- використання ринку викидів вуглецю;
- лісовідновлення;
- розвиток екологічної інфраструктури.

Впровадження зелених інвестицій необхідне для переходу до зеленої економіки, що дозволить вирішити чи пом'якшити проблеми екологічної безпеки та стати основою переходу сталого розвитку.